

KS. DARIUSZ FABISIAK

OAZA CHORYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W DIECEZJI WŁOCŁAWSKIEJ

1. Historia oazy chorych diecezji wrocławskiej

W roku 1974 siostra Maura (Barbara Otto) ze Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi, pracująca we Wrocławku, zebrała grupę osób chorych, niepełnosprawnych i starszych oraz wolontariuszy na wspólne przeżycie wigilii i świąt Bożego Narodzenia do domu rekolekcyjnego w Nieszawie. Jak się później okazało, był to początek spotkań rekolekcyjnych dla osób chorych, niepełnosprawnych i starszych w diecezji wrocławskiej. Grupę tę odwiedzili ówczesny biskup wrocławski Jan Zareba oraz ks. Jan Paweł Grajner i ks. Leonard Urbański. Spotkanie to musiało przynieść spodziewane efekty, gdyż podjęto decyzję o następnych rekolekcjach wyjazdowych.

Od 1975 roku miejscem przeżywania rekolekcji dla chorych, niepełnosprawnych i starszych z diecezji wrocławskiej (i nie tylko) stało się sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Licheniu. Jako termin wyjazdu ustalono czas wakacji. Główną organizatorką oazy była w dalszym ciągu s. Maura. Przez pierwsze kilka lat grupa uczestniczyła we Mszy świętej w miejscowym kościele parafialnym św. Doroty. W kolejnych latach, do 1984 r., kapłanami, którzy pomagali s. Maurze i wraz z nią prowadzili oazę, byli: Zbigniew Szygenda, Leonard Urbański, Marian Włosiński, Ireneusz Werbiński, Władysław Czamara. Od 1984 roku organizatorami i prowadzącymi oazę byli: ks. Henryk Ambroziak (dwa turnusy), ks. Antoni Janicki (dwa turnusy), ks. Tomasz Michalski (trzy turnusy), ks. Krzysztof Kaźmierczak (sześć turnusów), ks. Ryszard Jaśkiewicz (1997 r.), ks. Rafał Kędzierski (1998); następne dwa lata turnusy rekolekcyjne odbyły się w Zduńskiej Woli, a prowadził je ks. Rafał Kędzierski (2001 i 2002 r.), przy współpracy ks. Jana Tomczyka i ks. Janusza Kęsickiego. Niestety w 2003 r. nie było rekolekcji dla turnusu wrocławskiego. Od 2004 do

2011 prowadzącymi i organizatorami oazy chorych są ks. Marek Bałwas i ks. Dariusz Fabisiak.

Koordinatorami świeckimi od 1991 r. byli: Marzena Fabisiak, Ewelina Konopka, Anna Kowalska i Agnieszka Leszczyńska.

Pod koniec lat siedemdziesiątych zaczęto organizować drugi turnus dla osób chorych, niepełnosprawnych i starszych w sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Licheniu, tzw. oaza konińska.

2. Grupa „Bartymeusz”

Funkcjonująca już wcześniej, od 1974 roku, grupa wrocławska przyjęła od 2004 r. nazwę „Bartymeusz”, od imienia niewidomego żebraka spod Jerycha, który został uzdrowiony przez Jezusa (Mk 10, 46–52).

2.1. Rekolekcje wakacyjne – tematyka, spotkania duchowe, pielgrzymki

12–22 VII 2004 – temat: Owoce Ducha Świętego: miłość, radość, uprzejmość, dobroć, pokój, wierność, cierpliwość, łagodność i opanowanie.

11–25 VII 2005 – temat: „Jezusie, Synu Dawida, ulituj się nade mną” (Mk 10, 47) – przybliżenie postaci Bartymeusza oraz pielgrzymka do miejsca urodzin i chrztu św. siostry Faustyny Kowalskiej, do Świnic Warckich.

10–21 VII 2006 – temat: Zakochać się na nowo w Jezusie; odbyły się także:

- zaręczyny Krysi i Andrzeja (osób niepełnosprawnych),
- spotkanie z księdzem egzorcystą,
- wyjątkowe zwiedzanie – apartamenty papieskie w Licheniu.

9–22 VII 2007 r. – temat: Effata, znaczy otwórz się; poza tym:

- kurs ewangelizacyjny „Filip”,
- ślub Krysi i Andrzeja – 15 VII 2007.

7–18 VII 2008 – temat: Modlitwa.

6–17 VII 2009 – temat: Adoracja; poza tym:

- msza prymicyjna ks. Rafała Matczaka.

12–23 VII 2010 – temat: Bądźmy świadkami Miłości; poza tym:

- modlitwa o uzdrowienie,
- msza prymicyjna ks. Marcina Lewandowskiego.

11–22 VII 2011 – temat: Zakochaj się w Eucharystii.

2.2. Rekolekcyjny plan dnia

- 7.30 – pobudka
- 8.30 – jutrznia, śniadanie
- 10.30 – konferencja (przygotowanie do Mszy świętej)
- 12.00 – Msza święta
- 13.00 – obiad
 czas wolny
- 15.00 – Koronka do Bożego Miłosierdzia (modlitwa indywidualna)
- 17.30 – adoracja Najświętszego Sakramentu
- 18.00 – kolacja
- 20.00 – pogodny wieczór lub Droga krzyżowa
- 22.30 – odprawa animatorów i wolontariuszy

Stale elementy rekolekcji w zależności od charakteru danego dnia:

- modlitwa różańcowa,
- Droga krzyżowa,
- Godzinki o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny,
- modlitwa brewiarzowa.

2.3. Wolontariusze we wspólnocie

Ważną sprawą dla człowieka jest świadomość, że jest się potrzebnym drugiemu. Wspaniale jest widzieć liczne przykłady młodych ludzi, którym pomoc niepełnosprawnym przynosi radość i satysfakcję.

Wolontariusz na oazie chorych to człowiek, który często jedyny swój wolny, urlopowy czas przeznaczają na to, aby przez kilkanaście dni służyć innym, popychając wózek, pomagając w toalecie codziennej, ubieraniu, posiłkach oraz wspólnych rozmowach i modlitwach. Młodzi wolontariusze wkładają całe swoje serce w pomoc drugiej osobie. To czas zapomnienia o sobie i własnym egoizmie, a dostrzeżenia potrzeb innych osób. Dla wolontariuszy oaza to odpoczynek w sensie duchowym. Dzięki niepełnosprawnym poznają to, co naprawdę ważne i piękne w człowieku. Nie wiadomo, kto w bezpośrednim kontakcie więcej daje, a kto więcej przyjmuje, wolontariusze czy niepełnosprawni. Jak bardzo ta wątpliwość jest uzasadniona, można się przekonać słuchając młodych ludzi, twierdzących po takich turnusach, że przyjechali z chęcią dawania siebie, a czują się obdarowani przez tych, którym służyli. Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu.

Wolontariat z samej swojej definicji jest dobrowolną, bezpłatną świadomą pracą na rzecz innych i może właśnie dlatego jest tak wspaniałą.

Praca wolontariusza nie jest łatwa, bardzo często zdarzają się tzw. gorsze dni, które bardzo szybko odchodzą w zapomnienie dzięki niepełnosprawnym, którzy mimo swojego ciężaru, który dźwigają przez całe swoje życie, potrafią pocieszyć, np. pogłaskać po głowie i powiedzieć, że wszystko będzie dobrze.

Patrząc na tych ludzi, będąc na oazie, nie widzi się smutku, z troskania czy też zmęczenia, mimo swych szkolnych czy też rodzinnych obowiązków. Każdy, kto tam jedzie, ma świadomość niełatwej pracy, która wymaga poświęcenia, wielu wyrzeczeń i niemałego wysiłku. Nie ma nagród rzeczowych, zysków materialnych. Jest jedno – uśmiech i zwykłe „dziękuję” wypowiedziane z ust podopiecznego.

Wolontariusze będący na rekolekcjach wraz z osobami niepełnosprawnymi zawsze zwracają się do siebie po imieniu. Skraca to dystans między nimi i wytwarza miłą, rodzinną atmosferę wzajemnego zaufania.

W latach 2004–2011 usługę wolontariatu pełnili: uczniowie szkół gimnazjalnych i średnich – 30%, studenci – 50%, osoby pracujące – 20%. Jeśli chodzi o wiek wolontariuszy, to przedstawia się on następująco: od 15 do 19 lat – 40%, od 20 do 25 lat – 50%, 25 lat i powyżej – 10%. Wśród wolontariuszy przeważają dziewczęta i kobiety (60–65%), nieco mniej jest chłopców i mężczyzn (35–40%).

W omawianych rekolekcjach pełni usługę zawsze kilku alumnów wrocławskiego seminarium duchownego. Jest to bardzo ważny element formacyjny przyszłych kapłanów. Posługując chorym alumni poznają swoją przyszłą pracę duszpasterską wśród chorych. W bezpośrednim kontakcie jeszcze bardziej otwierają się na osoby przeżywające cierpienie, lepiej rozumieją ich potrzeby duchowe, przez co sami stają się bardziej wrażliwi na ludzką biedę. Alumni na rekolekcjach przeważnie są odpowiedzialni za liturgię oraz często prowadzą modlitwy i są animatorami grup.

Ogółem od 1984 r. przez grupę Bartymeusz przewinęło się ok. 200 wolontariuszy.

2.4. Charakterystyka uczestników rekolekcji

Niepełnosprawność to długotrwały stan, w którym występują pewne ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka. Ograniczenia te spowodowane są na skutek obniżenia sprawności funkcji fizycznych lub psychicznych. Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności są wady wrodzone, choroby przewlekłe czy nagłe wypadki.

We wspólnocie „Bartymeusz” spotykamy osoby o różnym stopniu niepełnosprawności. Wyróżnić tu można także rodzaje niepełnosprawności,

jak: dziecięce porażenie mózgowe wraz z innymi schorzeniami: niedowład czterokończynowy, epilepsja, cukrzyca, a także stwardnienie rozsiane, przepuklina oponowo-rdzeniowa, czy niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim i umiarkowanym. Są też osoby ze schorzeniami układu nerwowego i słabowidzące. W wakacyjnych rekolekcjach uczestniczą także ci, którzy swoją sprawność utracili podczas wypadków samochodowych czy skoków do wody – u osób tych występują problemy z kręgosłupem, niedowład kończyn, problemy z poruszaniem. Integralną częścią wspólnoty są osoby w podeszłym wieku (emeryci i renciści).

Statystyka uczestników rekolekcji w latach 2004–2011:

- dziecięce porażenie mózgowe – 50% (18–35 lat),
- przepuklina oponowo-rdzeniowa – 20% (20–40 lat),
- niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim i umiarkowanym – 5% (20–35 lat),
- wypadki samochodowe: urazy kręgosłupa – 2% (25–40 lat),
- stwardnienie rozsiane – 10 % (25–40 lat),
- renciści, emeryci, osoby w podeszłym wieku – 25% (55–95 lat).

2.5. Spotkania w ciągu całego roku

Oaza chory, niepełnosprawnych i starszych to nie tylko wakacyjne rekolekcje w Licheniu, ale również spotkania uczestników, wolontariuszy, koordynatorów, prowadzących i organizatorów w ciągu całego roku, do których zalicza się:

- spotkanie Bożonarodzeniowe (opłatek) – styczeń,
- spotkanie wielkopostne – marzec,
- spotkanie wielkanocne – kwiecień,
- wczaso-rekolekcje – lipiec,
- spotkanie powakacyjne – wrzesień,
- pielgrzymka autokarowa na Jasną Górę – październik,
- w planach pielgrzymka do Rzymu.